08/10/2020

8 Οκτωβρίου 1912, η απελευθέρωση της Λήμνου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ογδόη Οκτωβρίου, Δευτέρα το πρωί,
ελληνικά βαπόρια ήρθανε στη Λήμνο το νησί.
Μπροστά πάγει ο «Αβέρωφ», ξοπίσω το «Ψαρά»,
πάνε να βομβαρδίσουνε τον Τούρκο στα Στενά.
Ο Παύλος Κουντουριώτης βάζει ολοταχώς,
πάει στα Δαρδανέλια που είναι ο εχθρός.
Τα ελληνικά βαπόρια στο Μούδρο αράξανε,
τα είδαν οι Τουρκάλες κι αναστενάξανε.

Πάνω από ένας αιώνας έχει περάσει από όταν το νησί της Λήμνου απελευθερώθηκε από τον αρχηγό του ελληνικού στόλου, υποναύαρχο Παύλο Κουντουριώτη, στις 8 Οκτωβρίου 1912. Τρεις μέρες πριν, στις 5 Οκτωβρίου, είχε κηρυχτεί η έναρξη του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου. Αφορμή ήταν η άρνηση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας να ικανοποιήσει τα αιτήματα των κυβερνήσεων της Ελλάδας, της Σερβίας, της Βουλγαρίας και του Μαυροβουνίου για ισότιμη μεταχείριση των χριστιανών και των μουσουλμάνων υπηκόων της αυτοκρατορίας εκ μέρους των οθωμανικών Αρχών.

Την Παρασκευή 5 Οκτωβρίου του 1912, στις 10:00 το πρωί, ο υπουργός Ναυτικών Στράτος, ο γενικός επιθεωρητής ναύαρχος Λ. Τώφνελ, ο πρωθυπουργός Ελ. Βενιζέλος και ο βασιλεύς Γεώργιος Α΄ της Ελλάδος επιβιβάζονται στο σημαιστολισμένο Θ/Κ «Αβέρωφ», στο οποίο τελείται θεία λειτουργία κι αγιασμός για το κατευόδιο του στόλου. Είχε προηγηθεί η κήρυξη του πολέμου Ελλάδας-Τουρκίας.

Στις 14:00 το «Αβέρωφ» έφθασε στο Κάστρο της Λήμνου. Ο Παύλος Κουντουριώτης διέταξε και ήρθε στο πλοίο ο Τούρκος καϊμακάμης (διοικητής, τοποτηρητής). Όταν ο Κουντουριώτης του ζήτησε να παραδώσει το νησί της Λήμνου, ο καϊμακάμης του απάντησε ότι αγνοούσε την κήρυξη του πολέμου. Γενικότερα ο καϊμακάμης προσπαθούσε να κερδίσει χρόνο, ευελπιστώντας σε τουρκική βοήθεια.

Οι Λημνιοί μόλις είδαν το στόλο έξω από το Κάστρο άρχισαν να φωνάζουν «Ήρταν γοι Έλλην'».

Βλέποντας τα πλοία με την ελληνική σημαία, μπήκαν σε βάρκες (μπήκαν και πολλοί έμποροι οι οποίοι έσπευσαν να πουλήσουν στους ναύτες τσιγάρα και καπνό) και έσπευσαν να υποδεχτούν το στόλο, ζητώντας να μάθουν για ποιο λόγο ο στόλος είχε έρθει στη Λήμνο. Αδυνατούσαν να πιστέψουν ότι μετά από τόσα χρόνια σκλαβιάς είχε φτάσει η ιερή ώρα της απελευθέρωσης του νησιού.

Στις 8 Οκτωβρίου 1912 μικρό άγημα του ελληνικού στόλου, υπό τη διοίκηση του ταγματάρχη Ιουλιανού Κονταράτου, αποβιβάζεται στο νησί. Στη θέση Μεγάλα Βράχια κοντά στα Λέρα (σημ. Αγ. Δημήτριος), σημειώθηκε η μοναδική προσπάθεια αναχαίτισης των ελληνικών στρατευμάτων από τουρκικό τμήμα 50 χωροφυλάκων και 280 οπλισμένων Λεριανών. Έπειτα από μικρή αψιμαχία διασκορπίστηκε, αφήνοντας ελεύθερο το δρόμο για την απελευθέρωση του Κάστρου της Μύρινας.

Πηγή: pontos-news.gr